

Gazetka szkolna I Liceum Ogólnokształcącego
Collegium Gostomianum
w Sandomierzu

ukazuje się od 1916 roku

SPÓJNIA

K w i e c i e ń 2 0 2 4

Rok szkolny 2023/2024

Drodzy Czytelnicy!

Niestety jest to już ostatnie wydanie „Spójni”, w którym jestem Redaktor Naczelną tejże gazetki, gdyż kończę szkołę i niedługo zostanę jej absolwentką. To bardzo sentymentalny czas, towarzyszy mi wiele wspomnień związanych z tą działalnością. Jest mi niezmiernie miło, iż mogłam pełnić tę funkcję przez dwa lata. Uważam, że szkolna gazetka jest bardzo ważną i piękną tradycją, którą należy kontynuować, dlatego serdecznie zachęcam Was zarówno do czytania, jak i do pisania, bo w końcu podobnie jak ze śpiewaniem – robić to ”każdy może, trochę lepiej, czasem trochę gorzej” 😊

Warto pisać, próbować i odkrywać w sobie tę pasję, gdyż jest to bardzo wciągające zajęcie, dlatego jeśli się nad tym zastanawiacie, nie wahajcie się. Okej, nie będę kłamać – będę tęsknić i na pewno będzie mi Was brakować, ale mówi się trudno i płynie się dalej – coś się kończy, a coś zaczyna. Nie będę przedłużać, bo robi się cikliwie, a pożegnania, jak wiadomo, zawsze są smutne, dlatego też ode mnie jeszcze tylko dwa słowa na zakończenie – wiercie w siebie i nie bójcie się marzyć, zawsze róbcie to, co kochacie i nie zważajcie, jeśli powinie się Wam noga, bo po to są porażki – aby paść, nauczyć się czegoś nowego i powrócić jeszcze silniejszym.

Trzymam za Was kciuki, a i Wy trzymajcie, proszę, za mnie i za wszystkich tegorocznych maturzystów. Powodzenia dla nas Wszystkich

Z nadzieją

Wasza Weronika Kuśmierczyk
Redaktor Naczelna

GOSTOMIAŃSKIE POLECANKI

KSIAŻKI:

„*Normalni ludzie*” – Sally Rooney, nazywana Salingerem doby Instagrama, opowiada o trudnej miłości, wplątanej w skomplikowane, zhierarchizowane relacje organizujące świat, w którym nastoletni bohaterowie muszą się odnaleźć. Rooney udowadnia, że o miłości nie napisano jeszcze ostatniego słowa. Marianne i Connell żyją tuż obok siebie, choć pochodzą z dwóch różnych światów. Mieszkają w niewielkim mieście, jednym z tych, z których chce się jak najszybciej uciec. Chodzą do tej samej szkoły, ale na korytarzu mijają się bez słowa, unikają swoich spojrzeń, chociaż łączy ich więcej niż wspólne lekcje. Ukrywanie tej znajomości nie jest trudne, komplikacje zaczynają się wtedy, gdy między dwojgiem nastolatków budzi się uczucie. Powieść „Normalni ludzie” nominowana była do Nagrody Bookera oraz otrzymała Costa Book Award w 2019 r. Ponadto stacja BBC ogłosiła, że historia Connella i Marianne zostanie przeniesiona na mały ekran, a adaptację wyreżyseruje Lenny Abrahamson.

„*Zapomniane niedziele*” – Życie zawsze daje nam drugą szansę, na szczęście... Wzruszająca i pełna humoru opowieść o tym, co jest, i o tym, co bezpowrotnie minęło. Historia dramatycznej miłości oraz przyjaźni, która łączy pokolenia i buduje nieprawdopodobne mosty. Literacki debiut autorki „*Życia Violette*” i „*Cudownych lat*”. Słodko-melancholijna powieść, która zwróciła uwagę krytyków i czytelników na tę wyjątkową pisarkę i natychmiast trafiła na szczyt francuskich list bestsellerów. Zdobyła w tym kraju aż trzynaście wyróżnień literackich, w tym nagrodę księgarzy. Justine Neige ma dwadzieścia jeden lat i od śmierci rodziców w wypadku samochodowym mieszka u dziadków, z kuzynem Jules'em, z którym jest bardzo zżyta. Pracuje jako opiekunka w Domu Spokojnej Starości. Uwielbia to zajęcie i spędza całe dnie na wysłuchiwanie opowieści pensjonariuszy. Justine jest zafascynowana historią Héléne Hel, prawie stuletniej mieszkanki domu spokojnej starości. Jej życie to gotowy materiał na powieść: spotkanie z Lucienem w 1933 roku, ich miłość, wojna i zdrada, która ich rozdzieliła. Justine pilnie zapisuje każde słowo Héléne w niebieskim notatniku, powoli poznając największe sekrety starszej pani, historię jej życia i miłości, do której się dojrzeźwa i którą tak łatwo utracić. W końcu jest gotowa zmierzyć się z tajemnicami własnej przeszłości i bolesną, głęboko skrywaną stratą. Stopniowo otwiera się na tragedię, która wstrząsnęła jej dzieciństwem i próbuje dociec przyczyn, dla których w jej domu nigdy się o niej nie mówi. Powieściowy debiut Valérie Perrin to opowieść o bliźnach, którymi znaczy nas miłość i o tym, jak przeszłość kształtuje naszą teraźniejszość.

„Przystań lepszego jutra” - Nie możemy wybrać, z kim połączy nas pokrewieństwo, ale możemy zdecydować, kto będzie naszą rodziną. Wraz ze śmiercią ukochanej opiekunki Wandy Wellington, siedemnastoletnia Jane Miller traci ostatnią bliską sobie osobę. Osierocona dziewczyna musi doczekać dorosłości w domu syna Wandy, Andrew, jego żony Anny i ich dwóch synów. Na szczęście Wellingtonowie nie są jej zupełnie obcy, o ile w towarzystwie dorosłych Jane od zawsze czuła się skrupowana, o tyle w osiemnastoletnim Luke’u znalazła bratnią duszę, a w sześcioletnim Milesie młodszego brata, którego nigdy nie miała. Zmiana otoczenia po śmierci Wandy niesie za sobą nie tylko paraliżujące uczucie wyobcowania, ale też powrót do przeszłości. Chodzi o przyjaciół Luke’a, Briana, Lucy, Patricka i Haydena. Owszem, myśl o spotkaniu z Brianem i Lucy przywołuje wiele cudownych wspomnień, jednak tego samego nie można powiedzieć o pozostałej dwójce. Hayden w szczególności zaszedł Jane za skórę, ponieważ nikt nigdy nie upokarzał jej tak jak on. Od ich ostatniego spotkania minęło sporo czasu. Jane jeszcze nie wie, jak wiele się zmieniło i ile jej umykało, gdy przyjeżdżała w odwiedziny do Wellingtonów. Wkrótce zrozumie, że ludzie, których, jak jej się wydawało, dobrze знаła, nawet w połowie nie są tacy, za jakich ich miała. Nadeszła chwila, by zdjąć maski i pokazać Jane druzgocącą prawdę. Czy dziewczyna udźwignie to, co się pod nimi kryje...?

SERIAL:

- *1670* - Satyryczna komedia, w której zdziwaczały szlachcic, pragnący zostać najślawniejszą osobą w Polsce, musi stawić czoło kłótniom w rodzinie i konfliktom z chłopami.

FILM:

- *Marsjanin* - Fabuła opowiada o astronautcie Marku Watneyu (w tej roli Matt Damon), który uczestniczy w załogowej misji na Marsa. W trakcie potężnej burzy piaskowej ulega nieszczęśliwemu wypadkowi i traci przytomność, a reszta sześciuosobowej załogi, uznając go za zmarłego ewakuuje się z planety.

PIOSENKA MIESIĄCA:

City Of Stars z filmu *La La Land* ☺

PRZEPIS:*Wiosenne Babeczki*

Składniki:

CIASTO:

- 100g mąki ziemniaczanej
- 160g mąki pszennej
- 2,5 łyżki kakao
- 1 łyżeczka sody
- 1/2 tabliczki gorzkiej czekolady
- 130g cukru
- 1 opakowanie cukru waniliowego (8g)
- 1/2 szklanki roztopionego masła
- 140g jogurtu naturalnego
- 2 jajka
- 1 szklanka malin/wiśni (opcjonalnie)

KREM

- 300ml śmietany kremówki 36% (mocno schłodzonej)
- 300g serka mascarpone
- 2-3 łyżki cukru pudru
- kilka kropel gęstego syropu malinowego/ wiśniowego (opcjonalnie barwnik spożywczy)

DEKORACJA

- gotowa polewa - gorzka czekolada
- żółte i czerwone draże
- ozdobne listki i stokrotki
- cukrowa posypka
- płatki migdałów

1. Miksujemy mokre składniki: jogurt, jajka i masło. Dosypujemy cukry. W osobnej misce mieszamy suche składniki: przesianą mąkę pszenną i ziemniaczaną, kakao oraz sodę. Dodajemy drobno posiekaną czekoladę. Łączymy masę z suchymi składnikami. Mieszamy przez chwilę. Dodajemy maliny/wiśnie. Papilotki wypełniamy ciastem. Muffinki pieczemy w piekarniku rozgrzanym do 180 stopni przez ok. 25 minut.

2. Śmietanę kremówkę ubijamy dodając pod koniec cukier puder. Łączymy z serem mascarpone i delikatnie mieszamy. Krem dzielimy na dwie części. Do połowy

dodajemy kilka kropel syropu. Całość mieszamy, aby uzyskać różowy krem. Masy wstawiamy do lodówki.

3. Polewę rozpuszczamy w gorącej wodzie. Wykałaczkę zanurzamy w polewie czekoladowej i malujemy wzorki charakterystyczne dla biedronek i pszczołek. Za pomocą odrobiny polewy, mocujemy skrzydełka z płatków migdałów. Odkładamy do wyschnięcia.

4. Na babeczki wyciskamy szprycą biały i różowy krem. Aby nadać im wiosennego charakteru, kremowe czapeczki przyozdabiamy stokrotkami, listkami, posypką, biedronkami i pszczołkami.

Weronika Kuśmierczyk, klasa IV B

Zdrowie na Dzień Kobiet

8 marca 2024 roku w Collegium Gostomianum miało miejsce wydarzenie organizowane przez dziewczyny z projektu Cancer Academy. Wraz z klasami 2f, 2d, 3c oraz 3a, mieliśmy okazję wysłuchać wykładu Pani dietetyk – mgr Katarzyny Szymczak, która na co dzień zajmuje się prowadzeniem gabinetu Nutri Vita w Tarnobrzegu.

Pani dietetyk, w pierwszej części wykładu „Jak świadomie i zdrowo się odżywiać?”, poruszyła bardzo ważny dla uczniów temat o tym, jak zdrowo się odżywiać. Przedstawiła nam, w jaki sposób możemy sobie szkodzić, jak różne substancje mogą wpływać na nasz organizm oraz omówiła z nami w jaki sposób możemy podnieść jakość swojego życia, wprowadzając do swojej diety rozmaite, bogate w witaminy składniki.

Mówiła, jakie skutki w późniejszym życiu mogą przynieść złe nawyki, które teraz zdarza nam się praktykować. W drugiej części prezes Sandomierskiego Oddziału Klubu „Amazonki” – Pani Grażyna Rękas opowiedziała o działalności Fundacji „Amazonki” oraz jej sandomierskiego oddziału. Wykład miał na celu poszerzenie naszej wiedzy w temacie nowotworu piersi, zarówno u kobiet jak i u mężczyzn.

Mieliśmy również okazję posłuchać, jak samodzielnie w domu możemy badać się i dbać o nasze zdrowie. Później, z pomocą Pań oraz fantomów, sami mogliśmy doświadczyć, jak takie badanie powinno wyglądać. Zachęcała ona również, aby dbać o zdrowie swoich bliskich, mówiąc im o tym, czego mieliśmy okazję się nauczyć i uświadamiać ich.

Dzięki zdobytej wiedzy, z pewnością będziemy bardziej zwracać uwagę na nasze zdrowie oraz wykluczać ze swojego życia złe nawyki.

Zuzanna Wtorkowska, klasa II D

XXI Wiosna Poetycka w Collegium Gostomianum

6 kwietnia 2024r. odbyła się **XXI Wiosna Poetycka w Collegium Gostomianum**, nad którą honorowy patronat objęli: Burmistrz Sandomierza oraz Starosta Sandomierski.

Jury w składzie:

- Przewodnicząca – Marta Chorab, kierownik Czytelni Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Jana Długosza w Sandomierzu,
- Elżbieta Kępa, kierownik sandomierskiej filii Wojewódzkiej Biblioteki Pedagogicznej w Kielcach,
- Krystyna Chmielowiec, nauczycielka języka polskiego w CG

wyłosiło zwycięzców konkursu.

Tytuł Laureata zdobył:

- Kacper Żarkowski – Publiczna Szkoła Podstawowa w Obrazowie, opiekun Pani Wioletta Pietruszka

Osobowość sceniczna:

- Mateusz Chorab – Publiczna Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Kleczanowie, opiekun Pan Damian Jędrycha

Wyróżnienia:

- Julia Gębalska – Publiczna Szkoła Podstawowa w Głazowie, opiekun Pani Bożena Grzesik
- Lena Orszulak – Publiczna Szkoła Podstawowa w Obrazowie, opiekun Pani Wioletta Pietruszka
- Faustyna Peryga – Szkoła Podstawowa im. Powstańców Styczniowych "Puławiaków" w Górach Wysokich, opiekun Pani Michalina Majewska
- Natalia Stąpór – Collegium Gostomianum w Sandomierzu.

W ramach *XXI Wiosny Poetyckiej* w Collegium Gostomianum odbył się *Turniej Jednego Wiersza*.

Szkoły podstawowe – Laureat:

- Łukasz Mazur, Szkoła Podstawowa w Obrazowie, opiekun Pani Wioletta Pietruszka

Wyróżnienia:

- Kacper Adamczyk, Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Kleczanowie, opiekun Pan Damian Jędrycha,
- Dominika Cichoń, Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Kleczanowie, opiekun Pan Damian Jędrycha,
- Katarzyna Roda, Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Kleczanowie, opiekun Pan Damian Jędrycha,
- Julia Gębalska, Szkoła Podstawowa w Głazowie, opiekun Pani Bożena Grzesik.

Szkoły ponadpodstawowe - Laureat:

- Alicja Czerw, Liceum Ogólnokształcące im. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Staszowie, opiekun Pani Ewelina Strzelecka

Wyróżnienia:

- Julia Ciach, Liceum Ogólnokształcące im. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Staszowie, opiekun Pani Ewelina Strzelecka,
- Jakub Rajca, Liceum Ogólnokształcące im. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Staszowie, opiekun Pani Ewelina Strzelecka,
- Natalia Paś, I LO Collegium Gostomianum w Sandomierzu.

Tego dnia w CG odbył się także **Międzyszkolny Konkurs Krasomówczy**. Tegorocznej, drugiej edycji, przyświecały słowa Cycerona: „Człowiek wymowny powinien tak przemawiać, by uczył, sprawiał przyjemność i wzruszał”. Uczestnicy wygłosili mowy, broniąc lub oskarżając wybranego bohatera literackiego oraz opowiadając o postaciach i miejscach z Ziemi Sandomierskiej.

Jury w składzie: Aleksandra Narewska-Bidas, Katarzyna Knap-Sawicka, Joanna Piersonkiewicz-Szpernal, rozstrzygnęło konkurs następująco:

W kategorii szkół podstawowych:

I miejsce – Amelia Forc, uczennica kl. VI, Publiczna Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Kleczanowie

W kategorii szkół ponadpodstawowych:

I miejsce i specjalna nagroda „Pióro Wicestarosty Pawła Niedźwiedzia” – Ewa Kasprzycka, kl. I C, I LO Collegium Gostomianum w Sandomierzu

II miejsce – Maja Nowakowska, kl. I C, I LO Collegium Gostomianum w Sandomierzu

Wyróżnienie – Kinga Wojciechowska, kl. III D, I LO Collegium Gostomianum w Sandomierzu

Gratulujemy zwycięzcom i serdecznie dziękujemy fundatorom nagród: Panu Marcinowi Piwnikowi – Staroście Sandomierskiemu, Panu Marcinowi Marcowi – Burmistrzowi Sandomierza, Pani Aleksandrze Narewskiej-Bidas – adwokatce sandomierskiej, Przewodniczącej Rady Rodziców przy I LO Collegium Gostomianum. Oprawę artystyczną wydarzenia zapewnili uczniowie Collegium Gostomianum: Weronika Kuśmierczyk (IV B) Patrycja Konat (I C) oraz Patryk Strojewski (III A). Bardzo dziękujemy wszystkim uczestnikom, zwycięzcom gratulujemy, zapraszamy serdecznie za rok.

Organizacja: Bożena Myl-Ciszkiewicz, Agnieszka Kunys-Lukawska, Renata Stawowy

Uczniowie: Julia Szeliga, Julia Boćkowska, Julia Adamczyk (klasa I F), Paulina Brudnowska, Konrad Skóra (klasa I E), Jakub Kołbuc (klasa II A)

Wiosna Poetycka

Wiersze laureatów

Laureat Turnieju Jednego Wiersza - szkoły podstawowe,

Łukasz Mazur-Szkoła Podstawowa w Obrazowie,
opiekun **Pani Wioletta Pietruszka**

Wiosna w Sandomierzu

Pani Wiosna obudziła się z samego rana
nieco leniwa, trochę niewyspana.
Gdy usłyszała śpiew skowronka,
Pomyślała: Czas wstać! Szkoda dzionka!
I tak z radością w marcową niedzielę
powitała słońcem turystów w Parku Piszczele.
A po niedługiej chwili
przeszła Wąwozem Królowej Jadwigi.
Nie upłynęła nawet godzina
i była już na wzgórzu Salve Regina.
Spojrzała w dół, gdzie cicho Wisła płynie
po tej sandomierskiej pięknej kotlinie.
A gdy słoneczko na dobre wyszło zza chmury,
powędrowała w Pieprzowe Góry,
skąd rozpościera się widok na miasto i okolice,
na rzekę Wisłę, sady i winnice.
Z wiosennym uśmiechem i lekkością
Cieszy się bujną zieloną roślinnością.
Spaceruje Pani Wiosna przyodziana kwiatami
Między kamienicami, uliczkami i zabytkami.
Dotarła też do najstarszego liceum w regionie,
by posłuchać, jak pięknie recytują i piszą uczniowie,
ponieważ to jest już edycja dwudziesta pierwsza
konkursu wyrażającego miłość do wiersza.

Laureat - szkoły ponadpodstawowe,

Alicja Czerw,

Liceum Ogólnokształcące im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Staszowie,
opiekun **Pani Ewelina Strzelecka**

Spadek swobodny

Pchają mnie tajfuny marzeń niespełnionych
Na dno gasnące, spadam w mrok Niczym z klifu,
a moc myśli mych nieokiełznanych
Zanika, jak strach z sennych oczu.
Patrzę, szeroki wzrok mój ogarnia
Ulatujące z egzystencji mej klisze
I czuję powiew wiatru,
Lodowate Jego sięgają mnie dłonie
Lecz nie dosięgną.
Bo ja już tonę,
A troski moje niczym się staną,
Gdyż lecę w tę błogą i nagłą nieznaną.
Demony ogniste,
Od dawna dręczące mą duszę
Odlećą gdzieś, nim się obruszę
I spadającą zobaczą mnie samą,
Jak lecę w tę błogą i nagłą nieznaną.

Poznajemy historię Bazyliki Katedralnej pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Sandomierzu

Słowem wstępu

Droży Czytelnicy “Spójni”, jeszcze przed świętami Wielkanocnymi, moja klasa, razem z Profesorem Romanem Chyłą, nauczycielem historii w naszej szkole, udała się na zwiedzanie Bazyliki Katedralnej pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Sandomierzu, która sąsiaduje z naszą szkołą. W katedrze spędziliśmy ponad dwie godziny, w skupieniu i zaciekawieniu słuchając historii i ciekawostek dotyczących tego miejsca, opowiadanych przez naszego Profesora. Jednocześnie mogliśmy podziwiać piękno tego monumentalnego kościoła, oglądać wspaniałe freski i obrazy na ścianach, a także przyjrzeć się zachwycającym zdobieniom. To była niezapomniana lekcja historii, z której bardzo wiele zapamiętałam. I dzisiaj właśnie wam o tym opowiem.

Historia powstania

Na początku drugiej połowy XIV wieku w Małopolsce powstało szereg kościołów fundowanych przez Kazimierza III Wielkiego jako ekspiacja (żał i zmazanie winy) za utopienie w 1349 roku, z polecenia króla, wikariusza krakowskiego Marcina Baryczki. Pomiędzy królem a biskupem krakowskim (mocodawcą Baryczki) doszło do zatargu. Przyczyną było nałożenie na dobrego biskupa obowiązku świadczeń na rzecz państwa. Pretekst stanowiło zawarcie przez króla nowego małżeństwa zanim doszło do anulowania poprzedniego. Wybudowanie kościołów nastąpiło w zamian za zdjęcie w 1350 roku przez papieża nałożonej na króla klątwy. Do kościołów ekspiacyjnych, obok kolegiaty sandomierskiej, należą: kolegiata w Wiślicy (1350), jak również kościoły parafialne w Niepołomicach (1350–1358), w Szydłowie (1355) oraz w Stopnicy (1362). Rok 1360 przyjmuje się tradycyjnie za datę powstania gotyckiej kolegiaty w Sandomierzu, co mogło oznaczać dobudowanie gotyckiej trójnawowej hali. W ten sposób wczesnogotycka świątynia stała się prezbiterium nowo powstałej wspaniałej ceglanej budowli, ozdobionej detalami z białego kamienia. Mogło to nastąpić poprzez wykonanie ostrołukowego otworu (w ścianie zachodniej), który połączył przestrzeń dzisiejszego prezbiterium z częścią nawową. Być może ciosów z rozebranej ściany użyto do budowy filarów dźwigających sklepienie głównego korpusu świątyni. Z notatki sporządzonej na karcie czternastowiecznego mszału, dowiadujemy się o konsekracji kolegiaty przez biskupa krakowskiego Jana Radlicę w 1382 roku. Z informacji tej wynika, iż gotycka świątynia musiała być w tym czasie ukończona.

Budowla i elementy sztuki

Wchodząc do wnętrza gotyckiej świątyni widzimy duże, gładkie płaszczyzny ścian, które zdają się zacierać szkieletowy system konstrukcji. Ciężkie kamienne sklepienia wywierają nacisk zarówno w dół jak i na boki. Z tego też względu należało filary zewnętrzne wzmocnić dodatkowymi ramami, które stanowią widoczne od zewnątrz skarpy. Wewnętrzny układ kościoła tworzy system przechodzący, to znaczy taki, w którym każdemu prostokątnemu przęsłu nawy głównej odpowiada jedno przęsło nawy bocznej. Sandomierska świątynia jest budowlą halową, zrealizowaną na planie bazyliki, który wyróżnia podział wzdłużny na trzy trakty różnej szerokości: środkowy (nawa główna) – szerszy oraz boczne – węższe. Nawa główna doświetlona jest pośrednio, poprzez smukłe okna naw bocznych, które poprzebijały ściany zewnętrzne między skarpami. Jest wielce prawdopodobne, iż w dawnych czasach otwory okienne wypełniały kamienne maswerki podobne do tych, których fragmenty zachowały się w zamurowanych oknach prezbiterium od strony południowej. Każdą z naw pokrywał pierwotnie osobny dwuspadowy dach kryty dachówką. Od strony północnej przylegała do prezbiterium parterowa zakrystia nakryta sklepieniem krzyżowo-żebrowym.

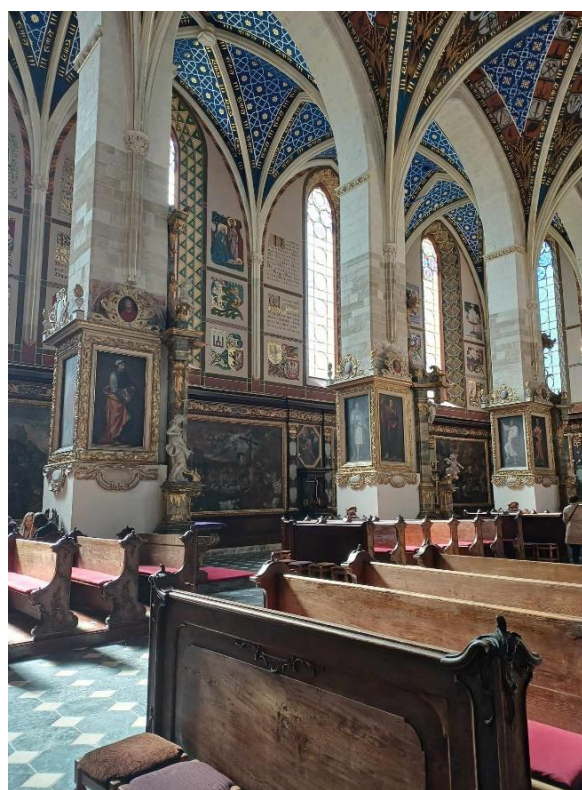
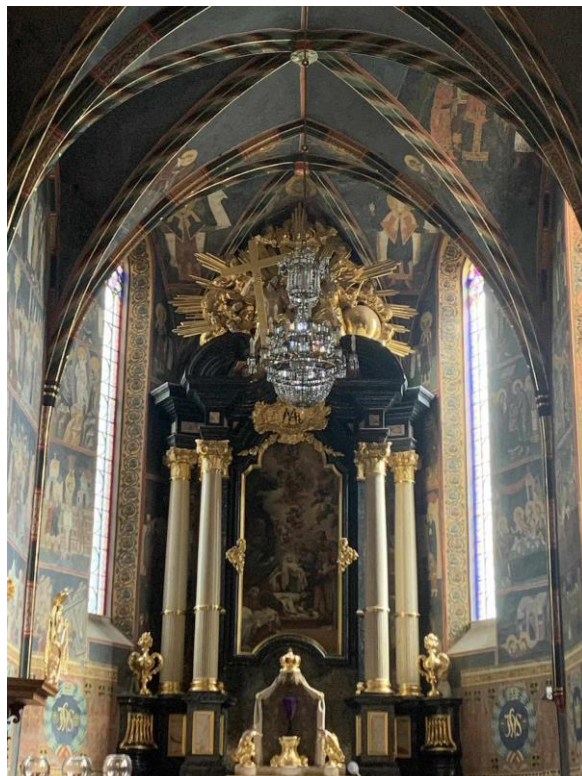
Na uwagę zasługują wspaniałe freski w prezbiterium, namalowane w kanonie sztuki bizantyjsko - ruskiej, które powstały około 1423 r. z inicjatywy króla Władysława Jagiełły oraz zespół rokokowych ołtarzy z drugiej połowy XVIII w. przy między-nawowych filarach. Są one dziełem wybitnego warsztatu mistrza Macieja Polejowskiego ze Lwowa. Na ścianach naw widnieje zespół 16 obrazów, z których 12 tworzy cykl tzw. "Kalendarium", natomiast cztery obrazy pod chórem przedstawiają sceny z historii Sandomierza. Męczeństwo Sandomierzan w 1260 roku, męczeństwo dominikanów w 1260 roku, rytualny mord żydowski oraz wysadzenie zamku przez Szwedów w 1656 roku. Ten ostatni obraz przedstawia legendarny moment, kiedy to porwany podmuchem rycerz Bobola został przerzucony wraz z koniem przez Wisłę, nie doznając żadnego uszczerbku na ciele. Obrazy wyszły spod pędzla Karola de Prevot, polskiego malarza włoskiego pochodzenia.

Ciekawostki i fakty historyczne

- Dzięki opiece monarchów i dostojników kościelnych świątynia przeżywała swój rozkwit i otrzymywała przywileje. Wielokrotnie gościł tu król Władysław Jagiełło, który po raz pierwszy przekroczył próg sandomierskiej kolegiaty zdążając do Krakowa na swój ślub. Z jego fundacji około 1423 roku powstały w prezbiterium wspaniałe freski, namalowane w kanonie sztuki bizantyjskiej.

- Z dziejami kolegiaty związana jest postać kardynała Zbigniewa Oleśnickiego, będącego wychowankiem szkoły kolegiackiej, scholastyka sandomierskiego i sekretarza królewskiego. W połowie XV wieku od strony południowej prezbiterium dobudowano kaplicę mansjonarzy z zakrystią (być może z fundacji kardynała Zbigniewa Oleśnickiego), zaś od strony północnej rozbudowano zakrystię o pierwotny kapitularz. Na tych działaniach zakończył się średniowieczny okres budowy kolegiaty.
- Do połowy XVII wieku prowadzono jedynie prace związane z reperacjami i restauracją świątyni, które nie wpływały na układ przestrzenny kościoła. Rok 1656 był tragiczną datą nie tylko dla miasta, ale i dla kolegiaty. Porażka Szwedów pod Sandomierzem stanowiła początek odwrotu wojsk Karola Gustawa, które wycofując się z Sandomierza, 20 marca, wysadziły w powietrze zamek królewski. Wzniesione wybuchem pożary uszkodziły także blisko usytuowaną kolegiatę. Pożar zniszczył dach kościoła, szczyty zachodnie i znaczną część sklepienia prezbiterium. Na szczęście ogień nie dosięgnął wnętrza kolegiaty. Nie zważając na trudności finansowe kapituła kolegiacka pod przewodnictwem scholastyka, a od 1631 roku prepozyta Alberta Lipnickiego postanowiła przystąpić do remontu i odbudowy. Zmieniono konstrukcję dachu na dwuspadową (1663 r.). Naprawiono posadzkę i okna. Malowidła w prezbiterium miały być odnowione z zachowaniem ich pierwotnych cech. Najwidoczniej jednak do tego nie doszło.
- Znaczenie kolegiaty wzrosło przez erygowanie sufraganii w 1787 r. której pierwszym sufraganiem został biskup Wojciech Boxa-Radoszewski. Pomimo, iż remont kolegiaty wymagał dużych wydatków ze strony kapituły, członkowie jej wielokrotnie dowodzili swego patriotyzmu, wspomagając walczących o niepodległość i ratowanie Ojczyzny. W 1769 roku kapituła złożyła ofiarę na rzecz Konfederacji Barskiej, w 1794 roku po ogłoszeniu przez Tadeusza Kościuszkę "Uniwersału" w Połańcu, przekazała kosztowności kolegiackie, a wśród nich złote kielichy i srebrne antepedium ołtarzowe.
- W czasie wojen napoleońskich w 1809 roku prowadzone były działania wojenne w pobliżu Sandomierza, które częściowo uszkodziły kolegiatę.
- W swoich progach katedra gościła przyszłych papieży. W 1918 r. Achille Ratti'ego (Piusa XI) i kilkakrotnie w latach 60-tych Karola Wojtyłę, który w roku 1999 odwiedził ją już jako papież Jan Paweł II.

Polskie gwiazdy rapu na międzynarodowej scenie

Polska scena rapowa nieustannie zdobywa światowe uznanie, a ostatnie wydarzenia tylko to potwierdzają. Jednym z artystów, który podbija serca fanów za granicą, jest Żabson. Świeżo po przybyciu do Stanów, raper nie tylko świetnie się bawi, ale także rozpoczął pracę w studiu nagraniowym z legendą hip-hopu, Wizem. Ich wspólne zdjęcie na profilu Wiza wzbudziło wiele spekulacji co do przyszłych kolaboracji muzycznych.

Malik Montana, znany także jako szef GM2L, również kontynuuje swoją międzynarodową ekspansję. Jego najnowszy utwór nagrany z Lil Tjajem, jednym z najgorętszych reprezentantów nowego pokolenia na nowojorskiej scenie, zbiera pochwały zarówno w kraju, jak i za granicą. Lil Tjay, mimo młodego wieku, już w wieku 18 lat zdobył ogromną popularność i wciąż zaskakuje swoją kreatywnością i talentem.

Nie tylko artyści polscy podbijają serca miłośników muzyki na całym świecie, ale także producenci muzyczni. Szamz i Swizzy zostali docenieni przez samą Nicki Minaj, która zaprosiła ich do współpracy przy swoim najnowszym singlu "We Go Up". Wspólnie z Fivio Foreignem, jednym z najbardziej obiecujących młodych raperów ze Stanów, stworzyli energetyczny kawałek, który bije rekordy popularności. Nie zapominając o innych artystach, Quebonafide także rozpoczął nowy etap w swojej karierze.

W serii "szalonych, zagranicznych kolaboracji" Quebo zaprosił do współpracy Sferę Ebbastę, reprezentującego Włochy. Ich wspólny utwór "Hypebae" to połączenie różnych kultur i talentów, co zostało również odzwierciedlone w teledysku, który nosi włoski charakter. Ostatnio także Frosti, polski raper, zaskoczył fanów międzynarodową współpracą. Jego najnowszy utwór "TWISTER", który jest częścią projektu EASTERN BLOCK, został nagrany z udziałem siedmiu zaprzyjaźnionych raperów reprezentujących różne kraje, w tym Polskę, Anglię, Czechy, Bułgarię i Węgry. To kolejny przykład, jak polska scena rapowa rozwija się i inspiruje artystów na całym świecie.

Adam Nowosielski, klasa III B

Cancer Academy

Założyliśmy nasz projekt w październiku 2023 roku, na rzecz Olimpiady „Zwolnieni z Teorii”. Od początku głównym celem Cancer Academy było szerzenie świadomości w temacie chorób nowotworowych. Podczas trwania projektu publikowaliśmy w internecie grafiki informacyjne. Zawierały one wiadomości dotyczące przyczyn, objawów, diagnostyki, leczenia oraz profilaktyki chorób onkologicznych. Największy zasięg zdobyliśmy na platformie TikTok. Przeprowadziliśmy także serię wywiadów ze specjalistami, dzięki czemu nasi odbiorcy mogli jeszcze bardziej poszerzyć swoją wiedzę. Na naszym kanale YouTube możecie znaleźć wywiady m.in. z lekarzami, psychologiem, pielęgniarką i wiele innych.

W trakcie trwania projektu, pozyskałyśmy także wielu partnerów. Dzięki współpracy, mogłyśmy wynieść swoją działalność poza media społecznościowe. Najistotniejszą dla naszej działalności współpracą była ta nawiązana z Sandomierskim Klubem „Amazonki”. Dzięki niej byłyśmy w stanie zorganizować serię spotkań „Profilaktyka, moim nowym postanowieniem noworocznym!”. Podczas wydarzeń zapoznawaliśmy społeczność powiatu sandomierskiego oraz powiatu opatowskiego z tematyką nowotworu piersi poprzez przedstawianie krótkiej prezentacji. Po prelekcji odbywała się część warsztatowa. Panie Amazonki przedstawiały, przy pomocy fantomu, w jaki sposób jako kobiety powinnyśmy badać swoje piersi. Zajęcia cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem. Po każdym spotkaniu czekał na nas poczęstunek przygotowywany przez lokalne stowarzyszenia. Był to czas na dzielenie się przemyśleniami oraz rozmowy o własnych przeżyciach. Takie spotkania odbyły się w: Wyszmontowie, Wilczycach, Ożarowie, Jakubowicach oraz w Nowym Kamieniu. W trakcie spotkań prowadzone były również dobrowolne zbiórki pieniędzy do puszek, na rzecz fundacji oraz stowarzyszeń wspierających osoby chore onkologicznie oraz ich bliskich.

Miałyśmy również okazję współpracować z dyrekcją naszej szkoły oraz pedagogiem szkolnym, dzięki czemu uczniowie Collegium Gostomianum również mogli uczestniczyć w warsztatach profilaktycznych. Do takich należało spotkanie w ramach programu “Szkoła Realizująca Zalecenia Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem” wraz z ŚCO w Kielcach-17.11.2023 r., “Zdrowie na Dzień Kobiet” 08.03.2024 r., które miało na celu poszerzenie świadomości młodych ludzi w zakresie zdrowej diety, jako fundamentalnego elementu profilaktyki nowotworów oraz nowotworu piersi, kermasz ciast 31.10.2023r., z którego środki zostały przekazane Lubelskiemu Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia.

W trakcie trwania projektu miałyśmy przyjemność podjąć współpracę z organami samorządowymi, takimi jak Urząd Miasta Sandomierz oraz Starostwo Powiatowe w Sandomierzu. Dzięki współpracy z Urzędem Miasta zorganizowałyśmy warsztaty profilaktyczne w sandomierskim ratuszu oraz współorganizowałyśmy postawienie na sandomierskim rynku cytobusa ŚCO, w którym za darmo mieszkanki miasta mogły skorzystać z badania cytologicznego. Natomiast dzięki współpracy ze Starostwem Powiatowym zostałyśmy współorganizatorami wydarzenia promującego profilaktykę i zdrowy tryb życia „Kobiety Kobietom”. Na swoim stoisku zapoznawaliśmy odwiedzających z tematem nowotworu piersi oraz z działalnością naszego projektu. Na wydarzeniu pojawił się również wiceminister zdrowia, z którym również miałyśmy przyjemność porozmawiać. Wyraził on ogromne poparcie dla naszej działalności. W ramach tej współpracy otrzymaliśmy także od Starosty Sandomierskiego roll-up promujący nasz projekt. Stał on w Galerii Królewskiej w Sandomierzu. Starostwo Sandomierskie umożliwiło nam także wyjazd na „8. Forum na rzecz Pacjenta Onkologicznego” organizowane przez Stowarzyszenie Unicorn. Dzięki temu mogłyśmy wysłuchać wielu wspaniałych wykładów dotyczących tematów związanych z onkologią, przez co jeszcze bardziej poszerzyłyśmy naszą wiedzę. Podczas prowadzenia działalności poznałyśmy wiele niezwykłych osób i zdobyłyśmy istotne doświadczenie, które na pewno przyda nam się w przyszłości.

Dziękujemy wszystkim uczniom oraz pracownikom szkoły, którzy okazali wsparcie dla naszego projektu!

Zespół Cancer Academy

Przepisy

Tarta z kremem pistacjowym

Składniki:

na spód:

- 100 g mąki pszennej
- 100 g mąki migdałowej
- 100 g masła
- 50 g drobnego cukru
- 1 opakowanie (16 g) cukru waniliowego
- 1 żółtko

krem:

- 250 g mascarpone
- 150 g białej czekolady
- 2-3 łyżki pasty pistacjowej (masła z pistacji)
- do dekoracji: niesolone pistacje, płatki róży, liofilizowane maliny

Przygotowanie:

1. Z podanych składników zagnieść zwartą kulę ciasta, schłodzić przez kwadrans w lodówce, a następnie wylepić nim foremkę o średnicy ok. 25-30 cm (lub kwadrat o boku ok. 25 cm), pamiętając o uformowaniu ok. 2-3 cm brzegu
2. spód upiec na jasnozłoty kolor – ok. 20 minut w 180 st. (górze-dół), po wyjęciu przestudzić
3. czekoladę rozpuścić w kąpielu wodnej, odstawić na kwadrans do ostygnięcia
4. połączyć mascarpone z białą czekoladą i pastą pistacjową na gładką, jednolitą masę – delikatnie ubijać mikserem lub mieszać łyżką do całkowitego połączenia składników
5. wyłożyć krem na kruchym spodzie, udekorować i schłodzić w lodówce (najlepiej przez noc)
6. przechowywać w lodówce lub chłodnym miejscu

Azjatycka zupa z pieczarkami

Składniki (na ok. 4 porcje):

- 3 szalotki + szczypior
- 300 g pieczarek lub pół na pół: boczniaków i pieczarek
- 2 kapusty pak choi
- 2 litry bulionu
- 2 cm kawałek korzenia imbiru
- 1 ząbek czosnku
- 1 gwiazdka anyżu
- sos sojowy
- 100 g makaronu ryżowego
- do posypania: ziarenka sezamu, chili w płatkach
- olej sezamowy (lub oliwa) do smażenia

Przygotowanie:

1. Nastawić bulion z dodatkiem gwiazdki anyżu
2. Umyć i pokroić szalotki oraz grzyby
3. Na patelni rozgrzać 2-3 łyżki oleju sezamowego i podsmażyć na nim pieczarki i/lub boczniaki wraz z szalotką na złoty kolor, pod koniec smażenia dodać przeciśnięty przez praskę czosnek, starty na drobnych oczkach tarki imbir i sos sojowy (jeśli bulion jest wyraźnie słony, należy zacząć od 1-2 łyżek)
4. Dodać pieczarki do bulionu, przepłukać patelnię chochelką bulionu, by zebrać z dna tłuszcz z aromatem smażonych grzybów i szalotek, do garnka włożyć przekrojone na ćwiartki kapusty, gotować razem ok.10-15 minut
5. Po tym czasie do garnka włożyć surowy makaron ryżowy, gotować zupę do jego zmięknienia
6. Podawać ze szczyporkiem, sezamem i płatkami chili

Tarta z kremem żurawinowym i białą czekoladą

Składniki (na formę do tarty ok.25-30 cm):

spód:

- 150 g mąki pszennej
- 100 g mielonych migdałów
- 100 g miękkiego masła
- 1 jajko
- 3 łyżki cukru pudru

- szczypta soli

nadzienie:

- 350 g świeżej żurawiny
- 2 opakowania cukru waniliowego (lub 30 g zwykłego cukru i odrobina ekstraktu z wanili)
- szczypta cynamonu
- 200 g śmietanki 30%
- 300 g białej czekolady

Przygotowanie:

1. Z mąki, migdałów, masła, jajka, cukru i soli zagnieść kulę zwartego ciasta, schłodzić je przez co najmniej kwadrans w lodówce, a następnie wylepić nim wysmarowaną masłem formę
2. Nagrzać piekarnik do 180 st. (góra-dół) i podpiec spód na jasnożółty kolor (ok.20 minut), ostudzić
3. Żurawinę umyć, odłożyć garść owoców do dekoracji, resztę ugotować w garnku z cukrem waniliowym i cynamonem do postaci gęstego dżemu (uwaga – owoce strzelają podczas gotowania, gotuj na małym ogniu, od czasu do czasu mieszając)
4. Gotowy krem żurawinowy odstawić do przestygnięcia, przygotować krem z białej czekolady: połamać wszystkie tabliczki na małe kawałki, w rondelku zagotować śmietankę, pod koniec gotowania dodać czekoladę i mieszać intensywnie do czasu aż się rozpuści, zdjęć z ognia
5. Przystudzony dżem żurawinowy wyłożyć na spód, wyrównać, schłodzić w lodówce
6. Kiedy czekolada osiągnie temperaturę pokojową, a żurawina na spodzie lekko utwardzi się w lodówce, ostrożnie połączyć ją polewą: najlepiej wylewać ją porcjami, powoli, z niskiej wysokości, by strumień nie zmył żurawinowego kremu i obie warstwy nie połączyły się
7. Tartę wstawić do lodówki na co najmniej kilka godzin, a najlepiej całą noc
8. Kiedy krem zastygnie, udekorować świeżą żurawiną i gałązkami świerku, część owoców można zamoczyć w wodzie, a następnie w drobnym, białym cukrze
9. Tartę należy przechowywać w lodówce.

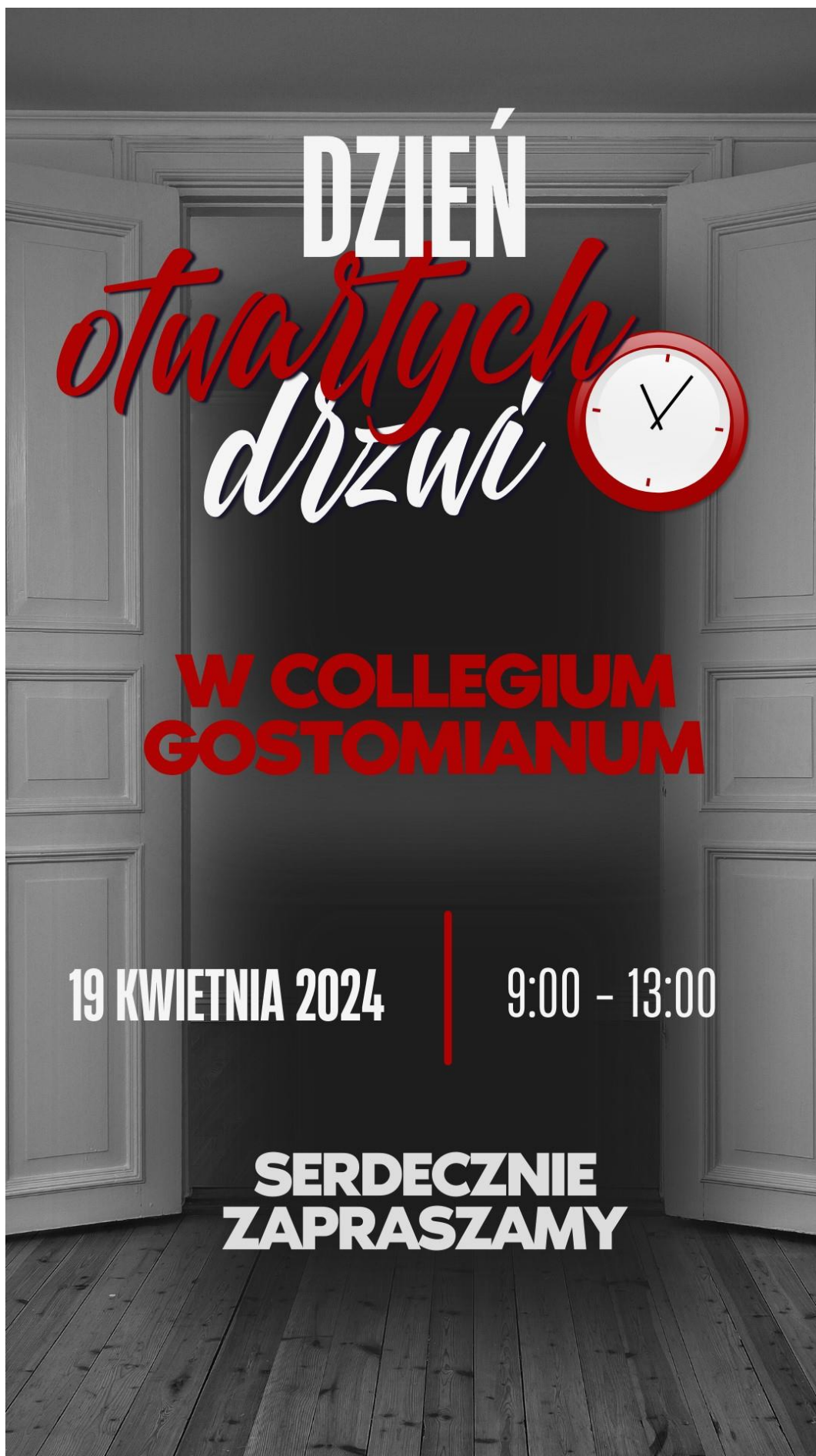

Dyrekcja, Grono Pedagogiczne i Abiturienti
I Liceum Ogólnokształcącego *Collegium Gostomianum*
w Sandomierzu

mają zaszczyt zaprosić
na uroczystość wręczenia
świadectw ukończenia szkoły,
która odbędzie się
26 kwietnia 2024 r. o godz. 12.00
w budynku *Collegium Gostomianum*.

DZIEŃ

otwartych
drzwi

**W COLLEGIUM
GOSTOMIANUM**

19 KWIETNIA 2024

9:00 - 13:00

**SERDECZNIE
ZAPRASZAMY**

Parnas Szkolny

23 kwietnia (wtorek) o godz. 14.30 w sali 36
odbędzie się LX edycja „Parnasu Szkolnego”

Serdecznie zapraszamy miłośników sztuki: słowa, śpiewu, muzyki i obrazu do zaprezentowania swojej twórczości

Zgłoszenia przyjmują: Bożena-Myl Ciszkiewicz (bozena.myl-ciszkiewicz@lo1.sandomierz.pl)
Agnieszka Kunys-Lukawska (agnieszka.kunys-lukawska@lo1.sandomierz.pl)

Ogród dendrologiczny i ekologiczny przy Collegium Gostomianum

Redakcja „Spójni”:

Redaktor Naczelna: Weronika Kuśmierczyk

Zastępca Redaktora Naczelnego: Adam Nowosielski

Skład tekstu: Zbigniew Drobek

Grafika: Kseniia Kolomiitseva, Natalia Włodarczyk, Maja Statuch, Maja Nowicka

Okładka: Liudmyla Matsyk (absolwentka Collegium Gostomianum)

Artykuły: Weronika Kuśmierczyk, Oliwia Paluch, Karolina Rosicka, Zofia Serafin, Julia Żmuda, Julia Kolera, Natalia Kowalska, Zuzanna Wtorkowska

Opieka: Bożena Myl-Ciszkiewicz, Agnieszka Kunys-Łukawska

